

PHÁT HIỆN THIÊN HÀ XOẮN ỐC TRONG VŨ TRỤ SƠ KHAI

Kết quả nghiên cứu của các nhà thiên văn học Mỹ đăng tải trên tạp chí Nature ngày 18/7 cho biết họ đã rất kinh ngạc khi phát hiện một thiên hà dạng xoắn ốc hình thành gần 11 tỷ năm trước.

Được mệnh danh là BX442, cụm sao cổ này được phát hiện trong một cuộc khảo sát gần 300 thiên hà xa xôi bằng kính viễn vọng không gian Hubble và Đài quan sát Keck ở Hawaii.

Thiên hà BX442

Nằm cách Trái đất 1,7 tỷ năm ánh sáng, thiên hà này được hình thành khoảng 3 tỷ năm sau khi vũ trụ được sinh ra trong một vụ nổ siêu nhiệt có tên là Big Bang.

Ông Alice Shapley thuộc Đại học California (Los Angeles) chia sẻ: "Chúng tôi vô cùng ngạc nhiên và cũng không có bất kỳ dấu hiệu báo trước, BX442 và thiên hà xoắn ốc của nó xuất hiện qua hình ảnh của thấu kính. Chúng tôi gần như không thể tin vào điều này. Chúng tôi cũng không nghĩ thiên hà này lại có hình ảnh hùng vĩ đến thế, vì đa số các thiên hà hình thành sao trong vũ trụ sơ khai thường có mô hình lộn nhồn và kỳ dị".

BX442 được xem là thiên hà xoắn ốc "mẫu đẹp" đầu tiên được phát hiện khá sớm trong lịch sử.

Gọi là thiên hà xoắn ốc vì BX442 có cấu trúc nhánh riêng biệt xoắn kiểu hình tròn ốc theo hướng ngược từ tâm ra đĩa thiên hà, trong mô hình giống chữ S tương tự Dải Ngân Hà của chúng ta. Những thiên hà khác thường có kiểu dáng hỗn độn và kỳ dị, khi gặp điều kiện nhiệt độ cao chúng bị biến sang dạng xoắn ốc. Chính vì thế việc phát hiện ra BX442 cho chúng ta biết mối liên hệ giữa các thiên hà hỗn loạn ban đầu và các thiên hà dạng xoắn ốc mà chúng ta thấy ngày nay.

Phát hiện đặc biệt này cũng sẽ giúp các nhà thiên văn học hiểu rõ hơn về quá trình hình thành đầy bí ẩn của thiên hà trong vũ trụ bao la.